

۱۳۸۵/۷/۲۹

۱۳۸۵

۱۳۸۵

تاریخ
پیوست

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
پیش سازمان

بسمه تعالی

استاندار محترم و رییس شورای برنامه ریزی و توسعه استان

با سلام؛ به پیوست بخشنامه بودجه سال ۱۳۸۶ که به توشیح ریاست محترم جمهوری رسیده است و طی نامه شماره ۸۹۹۱۸ مورخ ۱۳۸۵/۷/۲۹ به این سازمان ابلاغ شده برای اقدام لازم ارسال می شود.
بدیهی است پیوست های بخشنامه بودجه متعاقباً ارسال خواهد شد.

فرهاد رهبر

معاون رییس جمهور و رییس سازمان

رونوشت:

سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان بانضمام بخشنامه بودجه سال ۱۳۸۶ برای اقدام لازم.

کتابخانه
شماره ۱۲۹
تاریخ ۱۳۵۷
پست

(۱)
جمهوری اسلامی ایران
تهران

پست

بنام خدا

آقای

جناب آقای دکتر رهبر

معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان مدیریت و
برنامه ریزی کشور

باسلام

بخشنامه بودجه سال ۱۳۸۶ که به توشیح ریاست محترم جمهوری
رسیده است به پیوست برای اقدام لازم ارسال می گردد.

غلامحسین الهام

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

بخشنامه بودجه سال ۱۳۸۶

به یاری خداوند متعال در اولین سال خدمتگزاری دولت نهم، دولت به اهداف اساسی و اصولی از پیش تعیین شده خود دست یافت و این امر موجب شده است تا با توانی مضاعف سال دوم برنامه چهارم توسعه و همزمان، سال دوم خدمتگزاری خود را آغاز کند. حضرت احدیت را به شکرانه این نعمت سپاسگزاریم و به حول قوه الهی وارد سومین سال تنظیم بودجه برنامه چهارم توسعه می‌شویم.

در طلبجه شروع فرایند تهیه و تنظیم و تدوین بودجه سال ۱۳۸۶ اصلی‌ترین جهت‌گیری‌های تنظیم لایحه به شرح زیر اعلام می‌شود:

اصول محوری

پیش از هر چیز لازم به تاکید است که لایحه بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور با توجه جدی به سیاست‌های کلی نظام که مورد تایید مقام معظم رهبری قرار گرفته است، سند چشم‌انداز بیست-ساله کشور و برنامه چهارم توسعه و اسناد توسعه فرابخشی، بخشی و انسانی و همچنین در چارچوب سیاست‌های کلان دولت و در راستای چهار اصل محوری دولت نهم یعنی:

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

• عدالت گستری

• مهرورزی

• خدمت به بندگان خدا

• پیشرفت و تعالی مادی و معنوی

کشور تهیه و تدوین خواهد شد.

از این رو ضروری است دستگاه‌های اجرایی براساس رهنمودهای مقام معظم رهبری و با محور قرار دادن شاخص‌های عدالت‌گستری، فساد ستیزی، اجتناب از اسراف و تبذیر، مسؤلیت‌پذیری و پاسخگویی، رفع تبعیض، شایسته سالاری و انجام کار کارشناسی، در جهت دستیابی به هدف‌های تعیین شده تلاش کنند. تردیدی نیست که دستیابی به این هدف‌ها با همدلی و همراهی و همکاری صمیمانه و دلسوزانه همه دستگاه‌های اجرایی و تعامل سازنده و پویای قوای مقننه و قضائیه و تلاش پرشور آحاد مردم کشور ممکن و قابل دسترسی خواهد بود.

بودجه‌ریزی عملیاتی

لایحه بودجه سال ۱۳۸۵ در شرایطی تهیه و تدوین شد که دولت، م. ج. دی خود را در راستای اصلاح نظام بودجه‌ریزی به روشی هدفمند و عملیاتی اعلام کرده بود. همین امر موجب شد تا لایحه بودجه سال ۱۳۸۵ به شکلی متفاوت با گذشته و در جهت تحقق هدف اجرای نظام بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد آرایه شود. از یک سو، مرحله اول بودجه‌ریزی عملیاتی، یعنی شفاف‌سازی و احصای برنامه‌های اصلی و فعالیت‌های دستگاه‌های اجرایی با توفیق نمایان به اجرا

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

در آمده و این خود، موجب شده است تا دستیابی به اولویت‌های تعیین شده توسط دولت تا حد قابل قبولی عملی شود. از سوی دیگر کاستی‌ها و نواقص این روش در تهیه و تنظیم برنامه‌های اجرایی دولت مشخص شده و تجربه ارزشمندی برای ادامه کار در اختیار مدیران و کارشناسان ستادی و عملیاتی کشور قرار داده است. در لایحه بودجه سال ۱۳۸۶ با به کارگیری تجربه‌های حاصله، در مرحله دوم عملیاتی کردن بودجه‌ریزی کشور، ضمن تکمیل مرحله شفاف‌سازی و احصاء اصلاح برنامه‌ها و فعالیت‌های اصلی دستگاه‌های اجرایی، فرایند محاسبه قیمت تمام شده فعالیت‌ها و خدمات دستگاه‌های اجرایی آغاز خواهد شد و انتظار می‌رود در پایان مرحله دوم، تصویر دقیق‌تری از اهداف، عملیات و هزینه‌های اجرای آنها به دست آید.

انطباق بودجه با برنامه و اهداف بخش و منطقه

بدون شک، اجرای موفق برنامه‌های بلندمدت و میان‌مدت کشور متضمن برقراری ارتباط معنادار و تنگاتنگ بین برنامه‌های مذکور و برنامه‌های کوتاه مدت (سالانه) در قالب بودجه‌های سنواتی به عنوان ضمانت اجرای برنامه‌ها است. تلاش دولت در تدوین برنامه چهارم توسعه براساس سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی نظام اولین گام موفق در این جهت به شمار می‌رود و تکمیل‌کننده این زنجیره، برقراری ارتباط بین برنامه پنج‌ساله یا بودجه سالانه کشور است. لذا ضروری است برای دومین بار این ارتباط در دستور کار تنظیم لایحه بودجه سال ۱۳۸۶ قرار گیرد و بودجه همه بخش‌ها و دستگاه‌های اجرایی کشور براساس برنامه عملیاتی سال ۱۳۸۶ که از قبل تهیه و تنظیم شده است تدوین شود و در تمام مراحل و مراجع بررسی، تأیید، تصویب، اجرا و

نظارت، این چهارچوب به کار گرفته شود. همچنین برقراری ارتباط بین اهداف رسمی و عاطفاتی در
ایجاد هماهنگی بین اهداف مذکور که متضمن توسعه پایدار ملی و مدیریت «تیارچه توسعه است
مورد توجه قرار گیرد.

قابل نظارت بودن بودجه

یکی از مشکلات مهم در فرایند توسعه کشور، عدم استفاده از شناخت و تجربیات گذشته
است. توجه به بازخورد حاصل از اعمال نظارت برنامه‌ریزی شده، راهبردی، کارآمد و هوشمندانه بر
اجرای برنامه‌ها و عملیات اجرایی و استفاده از اطلاعات به دست آمده، عامل مهمی در مشخص
شدن چالش‌ها، محدودیت‌ها و قابلیت‌های کشور به شمار می‌رود که این امر در اصلاح مسیر
توسعه و روش‌های اجرایی آن، نقش تعیین کننده‌ای دارد.

ندوین لایحه بودجه ۱۳۸۶ به گونه‌ای مورد توجه قرار خواهد گرفت تا امکان خود ارزیابی
علمی و کارشناسانه مبتنی بر اطلاعات مستند برای مدیران فراهم شود و از این طریق، سیاست‌ها،
برنامه‌ها و عملیات اجرایی نیز مورد ارزیابی قرار گیرند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

ارتقای بهره‌وری

از آنجایی که برنامه چهارم توسعه بهره‌وری را به عنوان یک رویکرد اساسی (ارتقای بهره‌وری) کل عوامل تولید و لزوم هدف‌گذاری‌های هر بخش و زیربخش با شاخص‌های ستانده و نهاده و تعیین سهم کمی رشد بهره‌وری نیروی کار، سرمایه و کل عوامل تولید) مورد تصریح قرار داده است و دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی را مکلف به تعیین سهم ارتقای بهره‌وری کل عوامل تولید در رشد تولید خود و مشخص نمودن الزامات و راهکارهای لازم برای تحقق آنها نموده و نیز تخصیص منابع مالی برنامه و بودجه سنواتی را با ارتقای بهره‌وری و میزان تحقق آن مرتبط ساخته و همچنین نظام نظارتی فعالیت‌ها، عملیات و عملکرد مدیران و مسئولان را بر محور بهره‌وری استوار نموده است. ضروری است که همه دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی در تهیه، تنظیم و تدوین بودجه سال ۱۳۸۶ در نیل به اهداف برنامه چهارم در راستای بهره‌وری موارد زیر را رعایت کنند:

- شناخت وضعیت بهره‌وری، تدوین و تحلیل شاخص‌های مربوط.
- شناسایی شکاف‌ها، آرایه الزامات و راهکارهای لازم و نقشه راه به منظور بهبود وضعیت موجود.
- اجرای برنامه‌های بهبود و پایش و نظارت مستمر بر آن.
- برنامه‌ریزی به منظور نیل به تعالی سازمانی به عنوان شرط ضروری تحقق اثربخشی و کارایی دستگاه.

بدین روی ضروری است ارتقای بهره‌وری در تمام ابعاد و سطوح و به این فوق به عنوان عنصر پایه‌ای بودجه سال ۱۳۸۶ مورد توجه جدی قرار گیرد.

ضرورت حضور و مشارکت بخش غیردولتی در اجرای برنامه‌ها

دستیابی به هدف‌های تعیین شده در برنامه، بدون حضور و مشارکت فعال بخش غیردولتی امکانپذیر نیست و این نکته مورد تأکید همه اسناد و توسعه کشور بوده و در دستور کار مدیران ارشد نظام نیز قرار گرفته است. اعتقاد و باور بر این است که تحقق اهداف برپایه‌های تدوین شده توسعه کشور صرفاً با مشارکت و به کارگیری توان بخش‌های غیردولتی ممکن خواهد شد و لذا در تنظیم لایحه بودجه سال ۱۳۸۶ توجه و تمرکز بر این محور مورد تأکید جدی بوده و نقش و جایگاه و ساز و کار اجرایی شدن آن اجتناب‌ناپذیر است.

فراهم شدن زمینه‌ها و بسترهای اصلاح نظام اجرایی کشور

دستیابی به هدف‌های تعیین شده در اسناد نیلادست برنامه و ابعاد توسعه مورد توجه در سند چشم‌انداز و اسناد توسعه ملی و اجرای بودجه‌ریزی عملیاتی و تحولات «منطقی به اصلاحات اساسی در نظام اجرایی کشور و افزایش سطح توان ارائه خدمات و تمهید زمینه‌های لازم برای نیل به هدف‌های مورد نظر نیاز دارد.

به کارگیری روش‌های مبتنی بر فناوری‌های روز، نظارت دقیق و استفاده از اطلاعات بازخورد در اعمال اصلاحات لازم، ایجاد انعطاف و تناسب در حجم و بدنه نظام اجرایی به منظور سازگاری

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

با سرعت تغییرات محیطی و تسهیل اجرای برنامه‌ها، ضرورت تحول جدی را اجتناب ناپذیر کرده
است.

در این راستا، انتظار می‌رود تمام دستگاه‌های اجرایی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
نسبت به بازنگری در هدف‌ها، مأموریت‌ها و روش‌های اجرایی به گونه‌ای اقدام کنند تا پستر لازم
برای اصلاح نظام اجرایی کشور فراهم شود.

جمهوری اسلامی ایران

خبرنامه

جهت گیری ها و راهبردهای اساسی نهمه بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور:

در تهیه بودجه پیشنهادی دستگاه های اجرایی، لازم است راهبردها و جهت گیری های زیر مورد توجه قرار گیرد:

۱- ارتقای سلامت و بهبود کیفیت زندگی

- تأمین، حفظ و ارتقای سلامت افراد و جامعه.
- کمک به درمان بیماری های صعب العلاج.
- توسعه طب سنتی - اسلامی.
- توسعه تولید دارو در داخل و کاهش وابستگی به دارو و تجهیزات.
- ساماندهی نظام ارایه خدمات بهداشتی - درمانی.
- پیشگیری از عوامل اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی تهدیدکننده سلامت.
- توجه ویژه به برنامه ریزی سلامت جوانان و نوجوانان.
- توسعه آموزش همگانی سلامت.
- ارتقای امنیت غذا و تغذیه.
- عادلانه ساختن دریافت خدمات سلامت.
- استقرار بیمه سلامت با محوریت پزشک خانواده و نظام ارجاع.
- پوشش فراگیر و الزامی بیمه سلامت برای احاد جمعیت در پهنه جغرافیای کشور.
- کنترل، مبارزه و ریشه کنی بیماری های قابل انتقال بین انسان و دام.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

• مبارزه با بیماری‌های همه گیر غیرمترقبه و کنترل بیماری‌های قرنطینه‌های

۲- امنیت ملی

- گسترش روابط خارجی، تعامل سازنده در عرصه بین‌المللی و ثبات مبتنی بر منافع ملی و اصول حکمت، عزت و مصلحت در سیاست خارجی برای اثر بخش نمودن سیاست‌های توسعه ملی.
- تنظیم و گسترش اعطای کمک‌های توسعه‌ای رسمی، به کشورهای هدف.
- تمرکز در سیاستگذاری و ساماندهی امور اتباع خارجی.
- ارتقای توان آمادگی و تحرک نیروهای انتظامی و امنیتی.
- ارتقای توان و آمادگی رزمی نیروهای مسلح.
- ارتقای توان بازدارندگی نیروهای مسلح و دستیابی به فناوری‌های برتر.
- تقویت کمی و کیفی بسیج مستظفین در جهت تحقق ارزش ۳۰ سیلوانی.
- ظرفیت‌سازی در به کارگیری نیروهای بسیجی در امور سازندگی و امداد.
- کنترل و بهبود امنیت مرزها.

۳- ارتقای امنیت انسانی و عدالت اجتماعی

- گسترش جامع، فراگیر و اثر بخش نظام جامع تأمین اجتماعی.
- کنترل و پیشگیری از جرایم و آسیب‌های اجتماعی.

- کنترل و کاهش پدیده اعتماد و مجاززه تراکیر با مواد مخدر.
- پیشگیری و کاهش اثرات حوادث و بمواج و تقویت نظام اسداد، نجات و توانبخشی.
- ارتقای خدمات رسانی به ایثارگران.
- شناسایی اقشار آسیب پذیر و ساماندهی نحوه پرداخت یارانه ها.
- توانبخشی آسیب دیدگان اجتماعی.
- خرید محصولات اساسی کشاورزی به منظور تنظیم بازار داخلی.
- توسعه بخش تعاونی اقتصاد.
- تمرکز و شفاف سازی کمک ها و یارانه های دولت در زیربخش های برق، آب و فاضلاب

۴- تعامل فعال با اقتصاد جهانی

- تعامل فعال و سازنده با دنیای خارج و تنظیم روابط تجاری با کشورهای براساس منافع ملی.
- اتخاذ استراتژی تولید برای صادرات از طریق رفع موانع تولید داخلی و امکان پذیری تولید رقابتی متناسب بر نوآوری در فناوری و با ارتقای کیفیت تولیدات داخلی و تشویق و حمایت از سرمایه گذاری های خارجی با هدف توسعه صادرات.
- توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی.
- ارزیابی تسهیلات برای صادرکنندگان از طریق تلفیق منابع جایزه صادراتی و منابع سیستم بانکی.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت معادن و صنایع معدنی

- توسعه زیرساخت‌های مربوط به ترانزیت رسمی کالاها.
- ایجاد زیرساخت‌های مناطق آزاد تجاری.
- جلوگیری از قاچاق و تجارت غیررسمی و ساماندهی مبادلات مرزی.

۵- توسعه مبتنی بر دانایی و اخلاق و فرهنگ

- ایجاد و گسترش خدمات عمومی الکترونیکی.
- به کارگیری فناوری‌های نوین به منظور بهبود فرآیندها.
- گسترش کمی و بهبود کیفیت عرضه خدمات پایه در سطح کشور.
- دسترسی گسترده، امن و ارزان به اطلاعات و توسعه زیرساخت‌های ارتباطی.
- ایجاد فرصت‌هایی برابر آموزشی به ویژه در مناطق کمتر توسعه یافته.
- زمینه‌سازی و تربیت نیروی انسانی متخصص و متعهد، دانش‌مدار، خلاق و کارآفرین، متناسب با نیازهای نهضت نرم‌افزاری.
- سرمایه‌گذاری در علوم منتخب و تاکید بر ایجاد قطب‌های علمی براساس مزیت‌های نسبی و نیازهای آتی کشور.
- بازنگری در رشته‌های دانشگاهی بر مبنای نیازهای اجتماعی، بازار کار و تحولات علمی.
- ساماندهی نظام توسعه علوم و فناوری کشور از طریق هدفمند کردن اعتبارات براساس میزان علوم و فناوری تولید شده.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

- برگزاری همایش‌ها و سرمایه‌های انسانی و فکری و علمی.
- نوپساری شیوه‌های مدیریتی بخش پژوهشی شامل طراحی و استقرار کامل نظام جامع حقوق مالکیت معنوی.
- توسعه تحقیقات کاربردی و ارتقای سطح آگاهی و دانش فنی فعالان و تولیدکنندگان بخش‌های اقتصادی.
- تهیه نقشه علوم و برنامه‌های جامع توسعه علوم و فناوری کشور.
- بهره‌برداری حداکثر از ظرفیت‌های ملی و منطقه‌ای علوم و فناوری و استفاده بیشتر از فناوری‌های نوین در کارآمدی و بهره‌مندی حوزه حاکمیت و خدمات عمومی.
- حمایت مستقیم از پژوهش‌های سفارشی، و همچنین مراکز و شرکت‌های کوچک و متوسط بخش خصوصی و تعاونی فعال در امر پژوهش.
- کمک به تاسیس و توسعه صندوق‌های غیردولتی پژوهشی و «فناوری و حمایت از سرمایه‌گذاری بنگاه‌های غیردولتی».
- ساماندهی و توسعه موجودی دانش مکتوب و محتوای رایانه‌ای.
- توسعه شبکه‌سازی انتشار و توسعه کاربرد علوم و فناوری.
- توسعه زمینه‌های لازم برای اجرای آموزش برای همه.
- توسعه علمی آموزش و پرورش و ارتقای کیفیت برنامه‌های آموزش، و پرورشی برای تربیت و رشد همه جانبه و متعادل دانش‌آموزان.
- ارتقای کیفیت آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و توسعه مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

- سامانه‌های نظام حمایت در بخش فرهنگ با اولویت کودکان، دانش‌آموزان و دانشجویان.
- بسط آگاهی‌ها و فضایل اخلاقی در میان اقشار مختلف و زمینه‌سازی در جهت ایجاد فضای فرهنگی سالم برای تربیت انسان‌های کارآمد، عالم، خلاق، مومن و شجاع.
- بسترسازی و تامین اسکانات لازم برای ترویج فضایل اخلاقی و معارف اسلامی.
- توسعه فضاهای فرهنگی و هنری.
- توسعه مشارکت‌های مردمی در عرضه فرهنگ دینی و استفاده از توانمندی‌های شوراهای اسلامی در انجام امور دینی و فرهنگی.

۶- توسعه امور قضایی

- افزایش مشارکت مردم و نهادهای مدنی در حوزه قضایی.
- رسیدگی به دعاوی در نهادهای شبه قضایی و تقویت شوراهای حل اختلاف.
- بهبود کارایی و اثربخشی نظام قضایی.
- ارتقای خدمات قضایی.
- بهبود سطح بهداشتی و درمانی و ارتقای سطح آموزش و غنی‌سازی اوقات زندانیان.
- تسریع در سنددار کردن املاک روستاییان.

۷- نوسازی دولت و ارتقای اثربخشی حاکمیت

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۸- بسترسازی برای رشد سریع اقتصادی

- توسعه و گسترش علوم و فناوری‌های فضایی در کشور.
- توسعه بخش کشاورزی با خودکفایی در تولید محصولات اساسی کشاورزی.
- ایمن‌سازی و مقاوم‌سازی مستحقات موجود و ایجاد سیستم‌های کاهش خطرپذیری ناشی از زلزله.
- ساماندهی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و بازمهندسی و بازبینی اعتبارات مورد نیاز هر طرح به قیمت ثابت و اولویت‌بندی طرح‌های نیمه تمام.
- تحقق الزامات نظام فنی اجرایی کشور.
- بهبود ضریب خودکفایی در تولید محصولات اساسی، ارتقای بهره‌وری در تولیدات کشاورزی و دامی.
- توسعه باغات و بهبود کیفیت و عمل‌آوری محصولات باغی با هدف توسعه صادرات.
- تامین منابع مالی برای اجرای طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای با استفاده از تسهیلات نظام بانکی از طریق گشایش اعتبارات اسنادی ریالی و روش‌های مشابه (موضوع ماده ۲ و ۵۶ قانون الحاق به قانون تنظیم)
- تجهیز و نوسازی اراضی زیرسدهای مخزنی و بندهای انحرافی مستقل.
- تدوین برنامه توسعه منابع آب در حوزه‌های آبریز رودخانه‌ها.

- ایجاد تعامل بین تغذیه و برداشت از سفره‌های آب زیرزمینی از جمله اجرای طرح‌های تغذیه مصنوعی و تعادل بخشی.
- احداث شبکه‌های آب بر پایه دست‌های ابتدای شده.
- توسعه احداث سد‌های کوچک و سریع‌الاحداث.
- ایجاد و توسعه پایگاه‌های اطلاع‌رسانی تجاری و صنعتی و خدماتی.
- گسترش دامنه استانداردهای ملی متناسب با استانداردهای بین‌المللی و توسعه کیفیت.
- تقویت اقتصاد حمل و نقل، بهره‌برداری مناسب از موقعیت سرزمینی کشور، افزایش ایمنی و سهولت حمل بار و مسافر.
- حذف نقاط سانحه‌خیز شناسایی شده در آزادراه‌ها، بزرگراه‌ها و راه‌های اصلی و ایمن‌سازی راه‌های کشور.
- توسعه حضور موثر پلیس با بکارگیری تجهیزات الکترونیکی و مراقبتی به منظور کاهش تصادفات در نقاط سانحه‌خیز شناسایی شده در آزادراه‌ها، بزرگراه‌ها و راه‌های اصلی و ایمن‌سازی راه‌های کشور.
- برقراری انضباط مالی و بودجه‌ای در سال ۱۳۸۶ در جهت تأمین اعتبارات هزینه‌ای دولت حتی المقدور از منابع غیرنفتی و ممنوعیت تأمین کسب بودجه از طریق استقراض از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سامانه بانکی.
- تقویت تشکل‌های حرفه‌ای و تخصصی غیردولتی در بخش‌های مخداف اقتصادی.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

- برقراری ساز و کار تأمین مالی ارزی پروژه‌های بزرگ صنعتی و معدنی توسط پارک‌های داخلی به ویژه صنعت و معدن.
- کاهش برنامه‌ریزی شده وابستگی بودجه عمومی به درآمد نفت و اقتصاد به درآمد نفتی به توسعه سرمایه‌گذاری در کشور.
- استناد مؤثر از تقاضای بخش‌های دولتی و عمومی به کالاها و خدمات فنی و مهندسی و ساخت تجهیزات و ماشین‌آلات در داخل.
- بهبود فرآیندهای تقویت و توسعه کارآفرینی.
- افزایش بهره‌وری منابع تجدیدناپذیر انرژی، جلب مشارکت و سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در صنعت نفت، گاز و برق.
- احداث پالایشگاه‌های جدید به صورت مشارکت شرکت ملی نفت ایران با بخش خصوصی و تعاونی (از طریق پذیرش عمومی).
- انزام دستگاه‌های عمومی و دولتی به رعایت استانداردها و دستورالعمل‌های بهینه‌سازی مصرف سوخت در تأمین و بهره‌برداری اماکن و تجهیزات و ماشین‌آلات.
- ایجاد فرهنگ صحیح و منطقی مصرف آب، برق و گاز، تدوین الگوی مصرف بهینه و اصلاح تعرفه‌ها برای مشترکین پر مصرف.
- هویت بخشی به سیما و کالبد شهری.
- احیای بافت‌های فرسوده و نامناسب شهری.
- ساماندهی سکونت‌های غیررسمی در شهرهای کشور.

سازمان اسکان و شهرسازی
جمهوری اسلامی ایران

- بهبود وضعیت عبور و مرور شهری و افزایش سهم حمل و نقل عمومی از کل شهرهای شهری.
- ارتقای شاخص جمعیت تحت پوشش شبکه آب و فاضلاب شهری.
- گسترش و تحقق بخشیدن به روحیه تعاون و مشارکت مردم و بخش‌های غیردولتی در فرایند برنامه‌ریزی و دستیابی به توسعه پایدار روستایی.
- تأمین آب آشامیدنی سالم و راه‌اندازی شبکه جمع‌آوری و رفع فاضلاب در روستاها.
- توسعه ساخت و ساز و رفع محرومیت روستاها.
- افزایش بهره‌مندی عمومی از مسکن مناسب.
- استاندارد کردن مصالح و روش‌های موثر در مقاوم‌سازی ساختمان‌ها و گسترش پوشش بیمه‌ای ساخت و ساز.
- حذف قیمت زمین از قیمت تمام شده مسکن.

۹- آمایش سرزمین و توازن منطقه‌ای

- تقویت اقتصادی مناطق مهاجر فرست و مقابله با حوادث طبیعی.
- توسعه مناطق مرزی با هدف تقویت همگرایی‌های ملی و پیوند منابع مرزی با اقتصاد ملی و فراملی.
- زمینه‌سازی برای تحرک بخشیدن به اقتصاد مناطق کمتر توسعه یافته و حاشیه‌ای و تقویت پیوند با اقتصاد ملی.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

- * اولویت توسعه روستاها و شهرهای کوچک با نگاه تمرکززدایی از شهرهای بزرگ.
- * توزیع متناسب منابع به منظور رفع عدم تعادل های منطقه ای بر اساس اهداف کلان بخشی و برش های استانی اهداف.
- * ساماندهی مشاوره کشوری.
- * استفاده متناسب از قابلیت و توان کلانشهرها، در جهت تقویت نقش فراملی و ارتقای جایگاه بین المللی کشور.

۱- توسعه فرهنگی

- * توسعه و ارتقای فعالیت های رسانه ای.
- * تقویت هویت ملی جوانان متناسب با آرمان های انقلاب اسلامی.
- * تقویت نهاد خانواده و ارتقای منزلت و جایگاه زن.
- * ارتقای فرهنگ عمومی و رونق اقتصاد فرهنگ.
- * حفاظت از میراث فرهنگی و توسعه گردشگری و صنایع دستی.
- * تامین امکانات و حمایت های قانونی و اعتباری از فعالیت های ورزش همگانی، قهرمانی و پهلوانی.

۱۱- رقابت پذیری اقتصاد

- ایجاد مناطق ویژه صنایع مبتنی بر فناوری های برتر در جوار قطب های علمی صنعتی کشور.
- تسهیل شکل گیری شرکت های بزرگ خصوصی در مقیاس بین المللی در زمینه صنایع نوین و نیز صنایع مبتنی بر مزیت های رقابتی.
- تقویت تشکلهای حرفه ای و تخصصی غیردولتی در بخش های اقتصادی.
- توسعه بنگاه های کوچک و زود بازده.
- استفاده موثر از تقاضای بخش دولتی و عمومی برای گسترش صنایع نوین.
- نوسازی ساختارهای سخت افزاری - نرم افزاری صنایع.
- تقویت و گسترش نظام تأمین مالی طرح های بزرگ ملی با استفاده از گشایش اعتبار اسنادی ریالی.
- توسعه فناوری های زنجیره تولیدات صنایع مبتنی بر منابع طبیعی در صنایع پتروشیمی و پتروپلیمر و استفاده از مزیت ها به عنوان محرک برای توسعه فناوری های نوین با رعایت استانداردهای زیست محیطی.
- افزایش سهم بخش غیردولتی در توسعه بخش های اقتصادی و جلوگیری از شکل گیری انحصارات جدید.
- ایجاد و تقویت نهادهای تنظیم مقررات و داوری در بخش های دارای انحصار طبیعی.
- اصلاح تعرفه های ارایه کالا و خدمات دولتی و نیل به قیمت های تمام شده.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

- منطقی کردن و شفاف سازی هزینه های انرژی در بودجه شرکت های دولتی نفت، گاز، پالایش و بخش و برق.

۱۲- حفظ محیط زیست

- حفاظت و بهره برداری پایدار از منابع طبیعی و منابع پایه تولید کشاورزی.
- مطالعه و اجرای عملیات آبخیزداری در حوزه های آبخیز سدهای موجود کشور.
- مطالعه و اجرای عملیات آبخیزداری و آبخوانداری حوزه های فاقد سد.
- صیانت از جنگل ها و مراتع کشور.
- تهیه طرح های جامع مقابله با بیابان زایی.
- کاهش آلودگی هوای شهرهای بزرگ.
- مدیریت پسماندهای کشور.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت اقتصاد و معادن

پیشگویی آری برای بودجه پیشنهادی

عمده وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی، شرکتهای دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت، موضوع ماده (۱۶۰) قانون برنامه، سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران و نهادهای عمومی غیردولتی (در مورد آن قسمت از بودجه خود که از محل بودجه عمومی دولت تأمین می‌شود) مکلفند در چارچوب راهبردهای اساسی و بر مبنای مفاد پیوستهای این بخشنامه، نسبت به تهیه برنامه سال و بودجه سال ۱۳۸۶ خود (و اخذ مصوبه مجمع عمومی یا شورای عالی در مورد بودجه تفصیلی، برای شرکتهای دولتی) اقدام و حداکثر تا تاریخ مندرج در برنامه زمانبندی شده به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ارسال کنند.

بدیهی است برای آن دسته از دستگاهها، مؤسسات (دولتی و انتفاعی وابسته به دولت)، سازمانها و شرکتهای دولتی که در موعد مقرر اقدام به ارائه بودجه پیشنهادی خود نکنند، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور براساس مبنای این بخشنامه، رأساً به تنظیم بودجه پیشنهادی سال ۱۳۸۶ آنان اقدام خواهد کرد.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

پیوسته‌های بخشنامه بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور

- الف - برنامه زمانبندی شده تهیه و تنظیم لایحه بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور.
- ب - دستورالعمل تهیه و تنظیم برنامه سال دستگاهها.
- پ - دستورالعمل تهیه و تنظیم بودجه هزینه‌ای دستگاهها.
- ت - دستورالعمل تهیه و تنظیم بودجه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (موضوع ماده (۳۲) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی).
- ث - دستورالعمل تهیه و تنظیم بودجه شرکت‌های دولتی.
- ج - دستورالعمل تهیه و تنظیم بودجه دستگاه‌های استانی.
- چ - ضوابط مالی ناظر بر تنظیم بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور.
- مسئولیت امور راهبردی بخش در قالب مفاد قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و این بخشنامه بر عهده وزیر یا بالاترین مقام دستگاه‌های اجرایی خواهد بود.

محمود احمدی نژاد
رئیس جمهور

ریاست جمهوری

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

رئیس سازمان

شماره: ۳۱۳-۱۳۱۳۸۸
تاریخ: ۱۳۸۵/۸/۹
پیوست: ۱
دارد

بسمه تعالی

دستگاه‌های اجرایی

پیرو ابلاغیه بخشنامه بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور، به پیوست ضمایم و دستورالعمل‌های تهیه و تنظیم لایحه بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور، برای استحضار و اقدام لازم ابلاغ می‌شود. یادآور می‌شود پیوست‌های تب (به استثنای فرم‌های شماره ۱۰ و ۱۱ مربوط به تبصره‌ها)، ت، ث، ج و چ عیناً مشابه فرم‌های متناظر پیوست‌های بخشنامه بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور بوده و کماکان به قوت خود باقی است. به همین منظور تمام پیوست‌های بخشنامه بودجه سال ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶ کل کشور از طریق پایگاه اطلاع‌رسانی این سازمان به نشانی WWW.mporg.ir در اختیار دستگاه‌های اجرایی قرار می‌گیرد.

فرهاد رهبر

معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان

پیوست‌های بخشنامه بودجه

سال ۱۳۸۶ کل کشور

پیوست «الف»

برنامه زمان بندی تهیه و تنظیم لایحه
بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور

پیوست «ب»

دستورالعمل تهیه و تنظیم برنامه سال

دستگاه‌های اجرایی

برنامه اجرایی و عملیاتی سال

در اجرای ماده ۱۵۵ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، کلیه دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی کشور موظفند:

اهداف کمی و برنامه اجرایی و عملیاتی سال ۱۳۸۶ خود را در قالب اهداف و راهبردهای سند چشم‌انداز، سیاست‌های کلی برنامه چهارم توسعه و اهداف کمی، سیاست‌های اجرایی و اقدامات اساسی اسناد فرابخشی و بخشی و اسناد توسعه استان قانون برنامه چهارم توسعه، به شرح فرم‌های پیوست (الف تا ه)، تدوین و براهین زمانبندی اعلام شده به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارسال نمایند.

دستگاه‌های اجرایی مذکور موظفند بودجه سال ۱۳۸۶ را در قالب برنامه فوق تنظیم و ارایه نمایند.

الف: اهداف کلی در ارتباط با سند چشم‌انداز، سیاست‌های کلی برنامه چهارم و اهداف کلی قانون برنامه

- ۱- اهداف مرتبط در سند چشم‌انداز
- ۲- سیاست‌های کلی مرتبط در برنامه چهارم توسعه
- ۳- اهداف کلی و راهبردهای کلان مرتبط در قانون برنامه چهارم توسعه
- ۴- احکام و مواد قانونی مرتبط در برنامه چهارم توسعه
- ۵- سیاست‌های اجرایی مرتبط در اسناد بخشی و فرابخشی و توسعه استان
- ۵-۱ اسناد فرابخشی
- ۵-۲ اسناد بخشی
- ۵-۳ اسناد توسعه استان
- ۶- اقدامات اساسی مرتبط در اسناد بخشی و فرابخشی و توسعه استان
- ۶-۱ اسناد فرابخشی
- ۶-۲ اسناد بخشی
- ۶-۳ اسناد توسعه استان

توضیح:

- ۱- برای هر مورد اجزاء به تفصیل درج خواهد شد.
- ۲- چارچوب مطالب مندرج در کتاب برنامه سالانه دولت - سال ۱۳۸۵ می‌تواند به عنوان راهنما در تکمیل فرم‌ها، مورد استفاده قرار گیرد.

ب- اهداف کمی طی سال های برنامه (به تفکیک سال)

عنوان برنامه	عناوین هدف کمی	واحد متعارف	سال پایه (۱۳۸۳)	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸
-	-							
-	-							
-	-							

ج- تحقق اهداف طی سال های اجرای برنامه (به تفکیک سال)

عنوان برنامه	عناوین هدف کمی	واحد متعارف	سال پایه (۱۳۸۳)	عملکرد ۱۳۸۴	عملکرد ۱۳۸۵
-	-				
-	-				
-	-				

د- اهداف کمی سال ۱۳۸۶

عنوان برنامه	عناوین هدف کمی	واحد متعارف	هدف کمی مندرج در برنامه	هدف کمی با توجه به عملکرد سالهای برنامه
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

ه- برنامه اجرایی و عملیاتی جهت تحقق اهداف کمی سال ۱۳۸۶:

الف - سیاست‌های اجرایی و اقدامات مهم و اساسی				
.۱				
.۲				
ب - اقدامات اجرایی				
هدف کمی	واحد متعارف	برنامه اجرایی (مندرج در قوانین بودجه)	اعتبار هزینه‌ای مورد نیاز	اعتبار تملک دارایی سرمایه‌ای مورد نیاز

توضیح:

چارجوب مطالب مندرج در کتاب برنامه سالانه دولت - سال ۱۳۸۵ می‌تواند به عنوان راهنما در تکمیل

فرم‌ها، مورد استفاده قرار گیرد

دستور العمل تکمیل فرم‌ها:

- ۱- فرم‌ها توسط دستگاه‌های اجرایی تکمیل خواهد شد.
- ۲- دفاتر بخشی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها و دفتر هماهنگی امور استان‌ها مسئولیت هماهنگی و تطابق اطلاعات مندرج در فرم‌ها با سند ملی توسعه ویژه (فرابخشی) و سند ملی توسعه بخش و سند توسعه استان، به گونه‌ای که اجرای برنامه عملیاتی دستگاه‌های مرتبط منجر به تحقق اهداف اسناد فوق‌الذکر گردد، را دارا می‌باشند. لذا لازم است فرم‌های تکمیل شده به تایید دفتر بخشی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان و دفتر امور هماهنگی امور استان‌ها برسد.
- ۳- چارچوب مطالب مندرج در کتاب "برنامه سالانه دولت - سال ۱۳۸۵" می‌تواند به عنوان راهنما در تکمیل فرم‌ها، مورد استفاده قرار گیرد.

۴- نحوه تکمیل فرم الف:

- این فرم مشخص کننده جایگاه دستگاه اجرایی در تحقق اهداف بخش و استان در برنامه و سند چشم‌انداز می‌باشد.
- جهت تکمیل این فرم، دستگاه اجرایی موارد مرتبط با خود را از اسناد مربوطه (سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی برنامه چهارم، قانون برنامه چهارم توسعه، اسناد فرابخشی و بخشی و سند توسعه استان) استخراج و برای هر جزء به تفصیل درج خواهد نمود.

۵- نحوه تکمیل فرم ب:

- این فرم در اجرای بندهای «ه» و «و» ماده ۱۵۵ قانون برنامه چهارم طراحی شده است.
- تکمیل فرم در قالب اهداف کمی اسناد بخشی و فرابخشی بخش متبوع و سند توسعه استان متبوع، برای دستگاه اجرایی، صورت خواهد پذیرفت.

- در صورتیکه اهداف کمی مندرج در اسناد مشترکاً توسط چند دستگاه اجرایی، محقق گردد، جمع‌بندی و تعیین اهداف هر دستگاه به گونه‌ای که اهداف فوق‌الذکر محقق گردد، توسط دفتر بخشی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان صورت خواهد گرفت.
- فرم به تفکیک برای هر هدف کمی تکمیل خواهد شد.
- در ستون "عنوان برنامه"، برنامه‌ها یا اهداف کلی و شاخص‌های مندرج در اسناد بخشی و فرابخشی و سند توسعه استان درج خواهد شد.
- در ستون "عناوین هدف کمی"، هدف‌های کمی مرتبط با هر برنامه مندرج در اسناد بخشی و فرابخشی و سند توسعه استان درج خواهد شد.
- در ستون‌های مربوط به سال، مقادیر هدف کمی بر حسب واحد متعارف مندرج در اسناد بخشی و فرابخشی و سند توسعه استان، طی سال‌های مختلف درج خواهد شد.

۶- نحوه تکمیل فرم ج:

- این فرم تحقق اهداف دستگاه در پی اجرای برنامه‌های عملیاتی و اجرایی طی دو سال اجرای برنامه (میزان تحقق ارقام مندرج در فرم ب) را نشان می‌دهد.
- فرم بر اساس عملکرد سال گذشته و پیش‌بینی عملکرد سال جاری (با توجه به عملکرد شش ماهه اول سال) تکمیل خواهد شد.
- در این فرم در ستون‌های مربوط به سال، مقادیر هدف کمی بر حسب واحد متعارف طی سال‌های مختلف درج خواهد شد.

۷- نحوه تکمیل فرم د:

- برای تکمیل این فرم از اطلاعات فرم ب استفاده خواهد شد بجز ستون آخر که با توجه به فرم ج توسط دستگاه اجرایی تکمیل می‌گردد.
- در این فرم در ستون‌های "هدف کمی مندرج در برنامه" و "هدف کمی با توجه به عملکرد سال‌های برنامه"، مقادیر هدف‌های کمی بر حسب واحد متعارف درج خواهد شد.

۸- نحوه تکمیل فرم ه:

- این فرم برنامه اجرایی و عملیاتی سال ۱۳۸۶ بوده و از دو بخش سیاست‌های اجرایی و اقدامات مهم و اساسی سال و اقدامات اجرایی تشکیل شده است.
  - در بخش الف سیاست‌هایی که برای تحقق اهداف مندرج در فرم د اتخاذ خواهد شد و در بخش ب برنامه‌های اجرایی برای تحقق اهداف، درج خواهد شد.
  - در ستون "هدف کمی" جدول ب، عناوین اهداف کمی و مقدار هدف کمی با توجه به عملکرد سال‌های برنامه، مندرج در فرم د درج خواهد شد.
  - در ستون "برنامه اجرایی (مندرجه در قوانین بودجه)" جدول ب، برنامه‌های اجرایی برای رسیدن به هدف تعیین شده منطبق با عناوین "برنامه" مندرج در قانون بودجه سال ۱۳۸۵ درج خواهد شد.
- تبصره: در صورتیکه درج عناوین جدید برنامه اجرایی ضرورت داشته باشد لازم است پیشنهاد لازم همراه با توجیحات کافی ارائه گردد.
- در ستون‌های "اعتبار هزینه‌ای مورد نیاز" و "اعتبار تملک دارایی سرمایه‌ای مورد نیاز"، اعتبار ریالی مورد نیاز به میلیون ریال درج خواهد شد.

پیوست «پ»

دستورالعمل تهیه و تنظیم بودجه هزینه‌ای

دستگاه‌های اجرایی

تبصره‌های لایحه بودجه سال ۱۳۸۶
ابفا، اصلاح و حذف تبصره‌های قانون بودجه سال ۱۳۸۵

عنوان دستگاه اجرایی پیشنهاددهنده: کده دستگاه:

تبصره بند جزء

نوع حکم و وضعیت اجرای آن در سال ۱۳۸۵: صرفاً درآمدی درآمد-هزینه‌ای هزینه‌ای
 جمعی خرجی تسهیلات سایر (توضیحات):

هدف اصلی اجرای حکم تبصره:

خلاصه عملکرد حکم تبصره در سال ۱۳۸۴ و شش ماهه اول سال ۱۳۸۵:

- عملکرد ریالی:

- عملکرد عملیاتی:

پیشنهاد: ابفا اصلاح حذف

دلایل و توضیحات:

۱. در راستای راهبردهای بخشنامه بودجه سال ۱۳۸۶ است:
در صورت پاسخ مثبت، عنوان راهبره ذکر شود.
۲. در راستای بودجه‌ریزی عملیاتی و برنامه‌های دبل سازمان/مؤسسه/وزارتخانه است:
در صورت پاسخ مثبت، عنوان و گم برنامه ذکر شود. عنوان برنامه:
در صورتی که پاسخ منفی است، توضیح دهید:
۳. در راستای قوانین (برنامه چهارم توسعه - قانون تنظیم بخشی - الحاقیه آن - اساسنامه و جرایمها) است
در صورت پاسخ مثبت، عنوان و ماده قانونی ذکر شود (انصوری، بیست شود)

متن نهایی تبصره (در صورت اصلاح):

واحد بررسی کننده در سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور:

تبصره‌های پیشنهادی در لایحه بودجه

سال ۱۳۸۶

(تبصره جدید)

کد دستگاه:

عنوان دستگاه اجرایی پیشنهاددهنده:

متن تبصره پیشنهادی:

هدف اصلی اجرای حکم تبصره:

آیا حکم پیشنهادی، برای دولت بار مالی دارد: بله خیر
 در صورت پاسخ مثبت، محل تأمین اعتبار: درآمدهای پیش‌بینی شده در حکم تبصره منابع عمومی
 اوراق مشارکت فاینانس سایر (توضیحات):

دلایل و توجیهات:

۱. در راستای راهبردهای بخشنامه بودجه سال ۱۳۸۶ است:
 در صورت پاسخ مثبت، عنوان راهبرد ذکر شود. بله خیر
 ۲. در راستای بودجه ریزی عملیاتی و برنامه‌های ذیل سازمان/مؤسسه/وزارتخانه است:
 در صورت پاسخ مثبت، عنوان و کد برنامه ذکر شود. عنوان برنامه: بله خیر
 در صورتی که پاسخ منفی است، توضیح دهید:
 ۳. در راستای قوانین (برنامه چهارم توسعه - قانون تنظیم بخشی - الحاقیه آن - اساسنامه و جزاینها) است: بله خیر
 در صورت پاسخ مثبت، عنوان و ماده قانونی ذکر شود (تصویر، پیوست شود)

نظر واحد بررسی کننده:

واحد بررسی کننده در سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور:

پیوست «چ»

ضوابط مالی ناظر بر تنظیم بودجه سال

۱۳۸۶ کل کشور

- ۱- گسترش تشکیلات اداری و ایجاد پست‌های سازمانی جدید ممنوع است.
- ۲- استخدام نیروی انسانی با توجه به جزء ۱ بند «و» ماده ۱۴۵ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی امکان پذیر می‌باشد. به کارگیری نیروی انسانی از ممتل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (عمرانی) برای فعالیتهای هزینه‌ای (جاری) ممنوع است.
- ۳- به منظور متناسب‌سازی و کاهش حجم تصدیهای اجتماعی، فرهنگی، تولیدی، خدماتی و نظایر آن، دستگاههای اجرایی موظفند براساس ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و ماده ۱۴۵ قانون برنامه چهارم توسعه موارد و میزان واگذاری تصدی‌های خود را برای درج در لایحه بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ارایه نمایند.
- ۴- کاهش تعداد پرسنل (کارکنان) دولت حداقل به میزان ۱ درصد نسبت به سال ۱۳۸۵ (موضوع جزء ۱ بند «و» ماده (۱۴۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی).
- ۵- دستگاههای اجرایی مکلفند، صرفاً پس از تأمین صددرصد (۱۰۰٪) هزینه‌های اجتناب‌ناپذیر پرسنلی شامل حقوق و مزایا براساس احکام استخدامی، پاداش پایان خدمت بازنشسته‌ها، عیدی (پاداش پایان سال) کارکنان و بازنشستگان، بازنشستگی سهم بیمه دولت (کارفرما) و کمک‌های غیرنقدی (و یا نقدی) شاغلین و بازنشستگان تا پایان سال ۱۳۸۶ نسبت به پیش‌بینی سایر هزینه‌ها اقدام نمایند به طوری که در پایان سال هیچگونه کسری اعتباریست برداختهای پرسنلی ایجاد نگردد.
- ۶- میزان حداقل حقوق در سال ۱۳۸۶ معادل یک میلیون و پانصد هزار (۱.۵۰۰.۰۰۰) ریال و حداکثر حقوق نیز معادل ۷ برابر مبلغ حداقل حقوق می‌باشد.

- ۷- مبلغ قطعی پاداش پایان سال (عیدی) به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید، ولی دستگاه‌های اجرایی موظفند بابت عیدی به ازای هر نفر شاغل و بازنشسته مبلغ یک میلیون و هفتصد و پنجاه هزار (۱,۷۵۰,۰۰۰) ریال پیش‌بینی نمایند.
- ۸- میزان پرداخت کمک‌های نقدی و یا غیرنقدی به کارکنان و کلیه بازنشستگان، وظیفه‌بگیران و مستمری‌بگیران دستگاه‌های اجرایی از محل بودجه عمومی در سال ۱۳۸۶، یک میلیون (۱,۰۰۰,۰۰۰) ریال تعیین می‌گردد.
- ۹- کلیه خدماتی که در حال حاضر توسط دستگاه‌های موضوع ماده ۱۶۰ قانون برنامه چهارم توسعه برای کارکنان این دستگاه‌ها به صورت امانی یا خرید خدمات صورت می‌گیرد (از جمله سرویس رفت و آمد، سلف سرویس، تعاونی‌های مصرف، امور ورزش کارکنان، مهد کودک و موارد مشابه) باید به صورت پرداخت یارانه مستقیم انجام گیرد. برآورد اعتبار برای این یارانه‌ها حداکثر ده درصد (۱۰٪) بیش از برآورد عملکرد آن در سال ۱۳۸۵ خواهد بود.
- ۱۰- هیچگونه افزایش حقوق و مزایا و فوق‌العاده‌ها جز در حد تغییر ضریب حقوق (۴۲۲ به ۴۸۴) و افزایش سنواتی برای هیچ گروه از کارمندان دولت مجاز نمی‌باشد.
- ۱۱- پرداخت اضافه کار هر دستگاه، حداکثر در حد پرداختی سال ۱۳۸۵ مجاز می‌باشد.
- ۱۲- مأموریت خارج از کشور دستگاه‌های اجرایی، حداکثر معادل عملکرد ریالی و تعداد نفر - روز مأموریت سال ۱۳۸۵ خواهد بود.
- تبصره - سفرهایی که هزینه‌های آن توسط سازمان‌های بین‌المللی یا کشور دعوت‌کننده تأمین می‌شود، از محدودیت مقرر در این بند مستثنی می‌باشد.
- ۱۳- ممنوعیت تأمین و اداره هر گونه مهمان‌سرا، زائر‌سرا، مجتمع مسکونی، رفاهی، درمانی به استناد بند «ز» ماده (۱۴۵) قانون برنامه چهارم.

۱۴- تأمین ساختمان اداری مورد نیاز دستگاه‌های اجرایی، صرفاً با ساز و کار بند «ب» ماده (۸۹) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مجاز و شروع به احداث هر نوع ساختمان اداری ممنوع می‌باشد.

۱۵- مجامع عمومی شرکت‌های دولتی مکلفند در پیشنهاد بودجه سال ۱۳۸۶ ضوابط صرفه‌جویی مصوبه شماره ۴۲۶۷۸/ت/۳۲۸۲۹ هـ مورخ ۱۳۸۴/۷/۲۴ را رعایت نمایند به نحوی که میزان سود و مالیات شرکت‌های مربوط افزایش یابد.

۱۶- کلیه دستگاه‌های اجرایی که تاکنون با استفاده از ماده (۶۲) قانون محاسبات عمومی اقدام به افتتاح اعتبار اسنادی در نزد بانک مرکزی نموده‌اند، موظفند معادل ریالی ارز متعهد شده جهت پرداخت در سال ۱۳۸۶ (منطبق با فرم تعهد استفاده از ماده (۶۲) قانون محاسبات عمومی) را با توجه به محل تأمین اعتبار آن، در بودجه پیشنهادی خود پیش‌بینی نمایند.

۱۷- شروع هر نوع طرح و پروژه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در سطوح ملی و استانی به استثنای موارد مربوط به امور حاکمیتی و زیربنایی و مواردی که با تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور استفاده از شیوه‌های مذکور در اجزای (۱)، (۲) و (۳) بند «ب» ماده (۱۳۶) قانون برنامه چهارم توسعه امکان‌پذیر نباشد، اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای فصول مربوط به صورت وجوه اداره شده برای توسعه بخش غیردولتی در همان فصل اختصاص خواهد یافت.

پیوست «ج»

**دستورالعمل تهیه و تنظیم بودجه
دستگاه‌های استانی**

دستگاههای اجرایی استانی مکلفند بودجه عملیاتی خود را در قالب فرم‌های شماره (۱۷) تا (۲۳)، منابع بودجه‌ای خود را در قالب فرم شماره (۲۵) تنظیم نمایند. لازم به یادآوری است کلیه فرمهای اعتبارات هزینه‌ای به استثنای فرمهای (۲۰) و (۲۱) برای سال ۱۳۸۴ (ابلاغی) و سال ۱۳۸۵ (پیشنهادی) به صورت جداگانه تکمیل شود.

فرم شماره (۱۷) برآورد اعتبارات هزینه‌ای در سال ۱۳۸۴ بر حسب برنامه

این فرم براساس برنامه‌های اجرایی دستگاه استانی و برآورد اعتبار مورد نیاز آن تکمیل می‌گردد و در واقع روکش فرمهای شماره (۱۸) بوده و برنامه‌های مندرج در فرم شماره (۱۸) در این فرم می‌آید

- شماره طبقه‌بندی برنامه: منظور شماره طبقه‌بندی برنامه در قانون بودجه سال ۱۳۸۴ می‌باشد، چنانچه برنامه جدیدی توسط دستگاه پیشنهاد شود این ستون تکمیل نمی‌گردد.

- عنوان برنامه: منظور برنامه پیشنهادی دستگاه است که قابلیت کمی‌پذیری داشته باشد. برنامه می‌تواند همان برنامه در قانون بودجه سال ۱۳۸۴ و یا برنامه جدید پیشنهادی دستگاه باشد. برنامه بایستی به‌نحوی پیشنهاد گردد که شامل یک یا چند فعالیت کمی‌پذیر بوده و در راستای اهداف برنامه چهارم توسعه و همچنین در قالب برنامه‌های منتج از اسناد ملی توسعه بخشی و استانی باشد. عنوان برنامه به‌نحوی تعیین گردد که نشانگر هدف برنامه نیز باشد مانند: آموزش ابتدایی - تأمین آب - نگهداری راهها، راه آهن و بنادر و ... هدف کمی برنامه و واحد آن می‌تواند مستقل و متفاوت از اهداف کمی فعالیت‌های ذیل آن در فرم شماره (۱۸) انتخاب شود.

- هدف کمی:

مقدار: نشان‌دهنده کل کار قابل انجام در سال ۱۳۸۴ می‌باشد که در اثر اجرای برنامه حاصل خواهد شد مانند: یک میلیون نفر دانش‌آموز، تأمین یک میلیون متر مکعب آب و ... واحد: کمی‌ت تعیین‌کننده هدف است که می‌تواند با توجه به عنوان برنامه انتخاب شود مانند نفر دانش‌آموز - متر مکعب آب - کیلومتر راه و ...

فرم شماره (۱۸) بر آورد اعتبارات هزینه‌ای در سال ۱۳۸۶ بر حسب برنامه / فعالیت

این فرم بر مبنای فعالیتهای ذیل هر برنامه تکمیل می‌گردد. هر برنامه می‌تواند از یک یا چند فعالیت اصلی کمیت‌پذیر تشکیل گردد. منظور از فعالیت یک سلسله عملیات و خدمات مشخصی است که برای تحقق بخشیدن به هدف‌های سالانه برنامه طی یک سال به اجرا در آمده و در عین حال کمیت‌پذیر نیز می‌باشند. فعالیت‌ها نیز می‌بایست به نحوی تعریف گردند که در قالب اهداف برنامه چهارم توسعه و برنامه‌های اجرایی سال ۱۳۸۶ باشند. توجه به این نکته ضروری است که فعالیت تعریف شده بخشی از فعالیتهای اصلی دستگاه در قالب برنامه باشد. در خصوص شاخص‌های کمی فعالیت می‌توان از شاخص‌های عملکرد مصوب شورای عالی اداری* نیز استفاده نمود. همانطور که پیشتر ذکر شد، واحد و هدف کمی برنامه می‌تواند متفاوت و مستقل از واحد و هدف کمی فعالیت‌های ذیل آن باشد.

در تعیین هزینه واحد هر فعالیت توجه به بخشنامه شماره ۱۰۱/۳۴۲۸۲ مورخ ۱۳۸۴/۳/۱ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی موضوع دستورالعمل اجرایی ماده ۱۴۴ قانون برنامه چهارم توسعه ضروری است.

ستون متوسط هزینه واحد در کل کشور توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی تکمیل می‌شود. این فرم، از مجموع فرمهای شماره (۱۹) حاصل می‌گردد و به نحوی روکش آن فرمها محسوب می‌گردد. اطلاعات مربوط به برنامه‌ها از این فرم عیناً به فرم شماره (۱۷) منتقل می‌شود.

فرم شماره (۱۹) بر آورد اعتبارات هزینه‌ای کوچکترین واحد سازمانی دستگاههای

اجرایی استانی

این فرم باید در سطح نزدیکترین واحد اجرایی به فعالیت تکمیل شود. اطلاعات این واحدها به ترتیب سلسله مراتب جمع‌بندی و نهایتاً توسط دستگاه اجرایی اصلی استانی در قالب فرم شماره (۱۸) به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارائه می‌گردد.

- عنوان و شماره طبقه‌بندی برنامه: دستگاه اجرایی اصلی استانی منطبق با برنامه‌های اصلی‌اش (موضوع فرم شماره (۱۷) و (۱۸)) عنوان و شماره طبقه‌بندی برنامه را برای واحد سازمانی خویش درج می‌نماید.
- عنوان فعالیت: فعالیت‌های واحد سازمانی در ارتباط با فعالیت‌های تعریف شده دستگاه اجرایی (موضوع فرم شماره (۱۸)) درج می‌گردد.
- تعداد پرسنل موجود (نفر روز): برای انجام فعالیت مورد نظر تعداد نفر روز پرسنل موجود مشخص* و درج می‌شود.
- میزان پرداخت‌های اجتناب‌ناپذیر پرسنلی: سرجمع اعتبار اقلامی که از جنس موارد مندرج در فرم شماره (۲۰) هستند در این قسمت می‌آید.
- سایر هزینه‌ها: سرجمع مربوط به سایر موارد هزینه‌ای که خارج از اقلام مندرج در فرم شماره (۲۰) می‌باشند، در این فرم می‌آید.
- جمع: حاصل جمع پرداخت‌های پرسنلی و سایر هزینه‌ها می‌باشد.
(برای توضیحات بیشتر درخصوص تکمیل این فرم به مثال مندرج در پیوست شماره "ج" مراجعه شود.)

مثالی فرضی برای تکمیل فرمهای شماره (۱۸) و (۱۹)

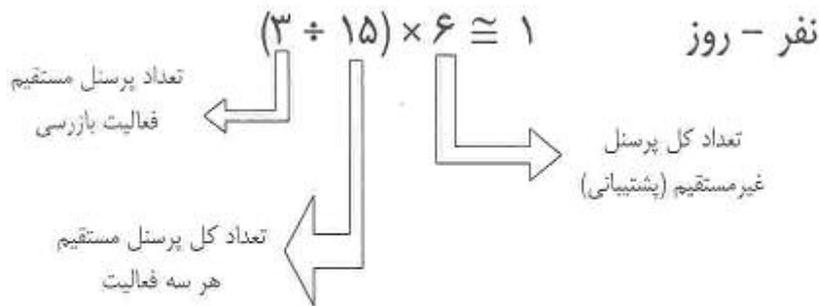
جداول شماره (۳) و (۴) نمونه‌ای از فرم شماره (۱۹) هستند که مربوط به ادارات کار و امور اجتماعی شهرستان‌های بهشهر و نور در استان مازندران می‌باشند.

به منظور تکمیل فرم شماره (۱۹) این دو شهرستان نیازمند اطلاعات اولیه هستیم که در جداول شماره (۱) و (۲) این اطلاعات اولیه درج شده است.

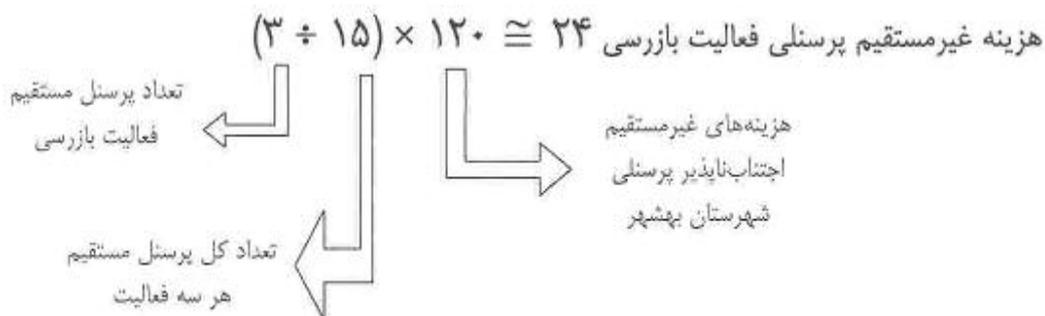
با اطلاعات فوق‌الذکر می‌توان نسبت به تکمیل فرم شماره (۱۹) هر شهرستان در قالب جداول شماره (۳) و (۴) اقدام نمود.

به عنوان مثال به منظور تکمیل جدول شماره (۳) که مربوط به اداره کار و امور اجتماعی شهرستان بهشهر می‌باشد ابتدا تعداد پرسنل هر یک از فعالیت‌ها را به عنوان تعداد پرسنل مستقیم مورد نیاز که

عبارتند از اعداد ۳، ۷ و ۵ به جدول شماره (۳) منتقل می‌نماییم. حال جهت تکمیل ستون پرسنل غیرمستقیم از سهم پرسنل مستقیم هر یک از فعالیت‌های ۳ گانه در کل تعداد پرسنل مستقیم سه فعالیت استفاده می‌نماییم به عنوان نمونه تعداد پرسنل غیرمستقیم فعالیت بازرسی از کارگاه‌های تولیدی عبارت است از:

سپس با اطلاعات اولیه شهرستان بهشهر باید ستون‌های پرداخت پرسنلی مستقیم و غیرمستقیم اجتناب‌ناپذیر جدول شماره (۳) تکمیل شوند. بدین ترتیب که ابتدا اطلاعات پرداخت‌های پرسنلی اجتناب‌ناپذیر مستقیم هر سه فعالیت مندرج در جدول شماره (۱) را که عبارتند از ۶۰، ۱۵۰ و ۱۰۰ در ستون پرداخت‌های پرسنلی مستقیم درج نموده و در مرحله بعد به منظور محاسبه هزینه‌های غیرمستقیم آن مجدداً مانند قسمت قبلی از سهم تعداد پرسنل مستقیم هر فعالیت در کل پرسنل مستقیم سه فعالیت استفاده می‌نماییم. به عنوان مثال پرداخت اجتناب‌ناپذیر پرسنلی غیرمستقیم فعالیت بازرسی از کارگاه‌های تولیدی برابر است با:

در نهایت جهت محاسبه هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم در مورد سایر هزینه‌های جدول شماره (۳) نیز به ترتیب فوق عمل می‌نماییم.

سه ستون آخر جدول شماره (۳) نیز عبارتند از جمع هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم که از جمع متناظر هزینه‌های اجتناب‌ناپذیر پرسنلی و سایر هزینه‌ها در هر مورد به دست می‌آید. عنوان و شماره طبقه‌بندی برنامه نیز همانطور که ذکر شد قبلاً توسط اداره کل کار و امور اجتماعی استان مازندران درج شده است.

از اطلاعات جداول شماره (۳) و (۴) و همچنین اطلاعات اولیه مربوط به اداره کل کار و امور اجتماعی استان مازندران می‌توان نسبت به تکمیل فرم شماره (۱۸) که نمونه‌ای از آن به عنوان جدول شماره (۵) آورده شده است، اقدام نمود.

فرض کنید اطلاعات اولیه اداره کل کار و امور اجتماعی استان مازندران به شرح زیر می‌باشد:

- تعداد پرسنل مورد نیاز جهت فعالیت برنامه‌ریزی و نظارت: ۱۵ نفر
  - پرداخت‌های اجتناب‌ناپذیر پرسنلی جهت فعالیت برنامه‌ریزی و نظارت: ۳۰۰ میلیون ریال
  - سایر هزینه‌ها جهت برنامه‌ریزی و نظارت: ۷۰ میلیون ریال
- این اطلاعات در واقع هزینه‌های غیرمستقیم و پرسنل غیرمستقیم اداره کل کار و امور اجتماعی استان مازندران می‌باشند.

جهت تکمیل اطلاعات جدول شماره (۵) (فرم شماره ۱۸) به شرح زیر عمل می‌نماییم:

- در ستون مقدار فعالیت جمع متناظر تعداد کمی هر فعالیت موجود در جداول شماره (۳) و (۴) را درج می‌کنیم به عنوان مثال مقدار فعالیت بازرسی عبارت است از جمع تعداد کمی فعالیت بازرسی شهرستان بهشهر و نور ($۳۰ + ۲۰ = ۵۰$).
- جهت تکمیل ستون‌های پرسنل مستقیم و غیرمستقیم به ترتیب زیر عمل می‌شود:

- پرسنل مستقیم هر فعالیت از جمع متناظر تعداد پرسنل هر فعالیت در شهرستان به دست می‌آید. به عنوان نمونه پرسنل مستقیم فعالیت بازرسی از کارگاه‌های تولیدی برابر است با تعداد پرسنل همین فعالیت شهرستان بهشهر (۳ نفر) به علاوه تعداد پرسنل فعالیت بازرسی شهرستان نور (۴ نفر) که جمعاً معادل ۷ نفر می‌شود.

- ستون پرسنل غیرمستقیم نیز به وسیله سهم پرسنل مستقیم هر فعالیت در کل تعداد پرسنل مستقیم هر دو شهرستان قابل محاسبه است.

به عنوان مثال تعداد پرسنل غیرمستقیم فعالیت بازرسی برابر است با:

$$\text{نفر - روز} \quad (7 \div 32) \times (15 + 6 + 9) \cong 7$$

تعداد پرسنل مستقیم فعالیت بازرسی دو شهرستان

تعداد کل پرسنل مستقیم دو شهرستان

پرسنل غیرمستقیم استان

پرسنل غیرمستقیم بهشهر

پرسنل غیرمستقیم نور

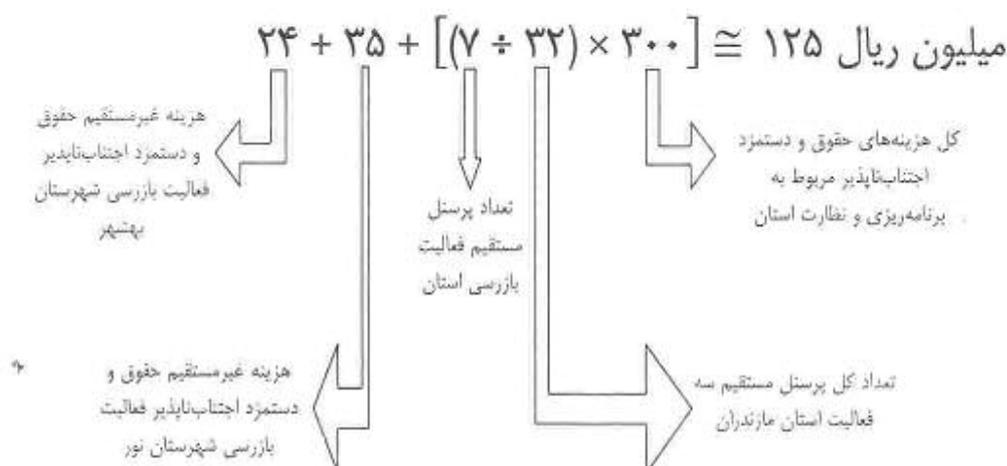
و یا تعداد پرسنل غیرمستقیم فعالیت کاریابی برابر است با:

$$\text{نفر - روز} \quad (10 \div 32) \times (15 + 6 + 9) \cong 9$$

- جهت تکمیل ستون حقوق و دستمزد اجتناب‌ناپذیر مستقیم از جمع متناظر این ستون دو شهرستان استفاده می‌نماییم. به عنوان مثال هزینه‌های حقوق و دستمزد اجتناب‌ناپذیر پرسنلی مستقیم فعالیت بازرسی استان عبارت است از:

$$\text{میلیون ریال} \quad 60 + 50 = 110$$

همچنین جهت تکمیل ستون هزینه‌های پرسنلی اجتناب‌ناپذیر غیرمستقیم علاوه بر جمع متناظر ستون مذکور در دو شهرستان نیاز است که هزینه‌های اجتناب‌ناپذیر غیرمستقیم پرسنلی استان مازندران نیز لحاظ شود که بدین منظور مجدداً از سهم تعداد پرسنل مستقیم هر فعالیت در کل تعداد پرسنل مستقیم هر سه فعالیت استفاده می‌کنیم، به عنوان مثال هزینه‌های غیرمستقیم حقوق و دستمزد اجتناب‌ناپذیر فعالیت بازرسی اداره کل کار و امور اجتماعی استان مازندران عبارت است از:

مراحل فوق را جهت تکمیل دو ستون سایر هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم عیناً به کار می‌بریم. در جدول شماره (۵) علاوه بر موارد فوق‌الذکر منبع تأمین اعتبار نیز باید مشخص شود که در مثال ما کلیه اعتبار مورد نیاز از محل منابع عمومی دولت تأمین شده است. براساس اطلاعات این اداره کل، با برنامه اشتغال و کاریابی، ۱،۵۰۰ شغل تحت پوشش قرار می‌گیرد. مورد آخر اینکه هزینه واحد هر فعالیت و برنامه از تقسیم جمع کل هزینه بر مقدار هر فعالیت و برنامه به دست می‌آید.

فرم شماره (۲۰) اطلاعات مربوط به پرداخت حقوق و مزایای اجتناب‌ناپذیر

دستگاه‌های اجرایی استانی

در این فرم اطلاعات مربوط به حقوق و مزایای کارکنان دستگاه اجرایی درج می‌گردد.

- حقوق و دستمزد و فوق‌العاده‌ها براساس احکام: اطلاعات مربوط به پرسنل شاغل دستگاه اجرایی براساس احکام صادره در این قسمت درج می‌گردد. در ستون اعتباری سال ۱۳۸۶ و همچنین تعداد پرسنل چنانچه دستگاه مجوز استخدام برای سال ۱۳۸۶ را دارا باشد می‌بایست با توجه به اطلاعات مشابه در سال ۱۳۸۵ برای استخدام‌های جدید، اعتبار منظور و پیشنهاد نماید. ضمناً

افزایش‌های قانونی نیز در برآورد اعتبار سال ۱۳۸۴ لحاظ گردد. اعتبار متوسط برای هر فرد از تقسیم کل اعتبار بر تعداد پرسنل حاصل می‌شود.

- عیدی پایان سال: برای شاغلین و بازنشستگان به ازای هر فرد معادل ۱,۵۰۰ هزار ریال در نظر گرفته شود.

- حق عائله‌مندی و اولاد بازنشستگان: اعتبار مورد نیاز برای پرداخت حق عائله‌مندی و اولاد بازنشستگان که از بودجه دستگاه پرداخت می‌گردد در این قسمت درج می‌شود.

- کسورات سهم بیمه کارفرما: آن بخش از اعتبار که توسط کارفرما به عنوان حق بیمه پرسنل تحت پوشش به سازمان بازنشستگی و یا تأمین اجتماعی پرداخت می‌گردد، در این قسمت ذکر می‌شود.

- پاداش پایان خدمت: در این قسمت با توجه به تعداد پرسنل که در سال بازنشسته خواهند شد معادل پاداش مربوط درج می‌گردد.

- کمک‌های غیرنقدی شاغلین و بازنشستگان: برای هر فرد شاغل و بازنشسته ۸۰۰ هزار ریال در نظر گرفته شود.

- سایر هزینه‌های اجتناب‌ناپذیر پرسنلی: در این قسمت آن بخش از هزینه‌های پرسنلی که براساس قوانین مربوط و به صورت مستمر پرداخت می‌شود با ذکر عنوان و به ترتیب ذیل بند ۸ درج می‌گردد.

فرم شماره (۲۱) اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های اجرایی استانی بر حسب فصول هزینه

در این فرم هزینه دستگاه‌های اجرایی استانی بر حسب هفت فصل هزینه و اقلام عمده هر فصل با توجه به دستورالعمل طبقه‌بندی اقتصادی هزینه‌های دولت، در پیوست «و» بخشنامه بودجه سال ۱۳۸۲ کل کشور تکمیل می‌گردد. ملاحظات اساسی مربوط به تکمیل این فرم به شرح زیر می‌باشد:

- مبالغ قابل پرداخت به پیمانکاران، خویش فرمایان و سایر کارکنانی که کارمند دولت محسوب نمی‌شوند، باید در فصل دوم هزینه (استفاده از کالاها و خدمات) ثبت گردد. جبران خدمات

- کارکنان شاغل در طرح‌های سرمایه‌گذاری، بخشی از سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود و باید در فرم‌های مربوط به تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تقدیم گردد.
- جبران خدمات کارکنان، مخارج مربوط به تأمین وسایل و ابزار و لباس‌های مخصوص کار و اقلام مشابه را شامل نمی‌شود. مبالغ مربوط به این گونه موارد در فصل دوم (استفاده از کالاها و خدمات) طبقه‌بندی می‌شود. همچنین پرداخت‌های مربوط به رفاه اجتماعی که از طرف کارفرمایان به صورت کمک هزینه تحصیلی، آموزش، بیماری، زایمان و موارد مشابه انجام می‌گیرد باید در فصل ششم "رفاه اجتماعی" قرار گیرد.
  - استفاده از کالا و خدمات شامل خدمات و کالاهای خریداری شده برای فروش مجدد نیز می‌گردد. کالاها و خدمات قابل مصرف برای نگهداری و تعمیر دارایی‌های ثابت هم استفاده از کالاها و خدمات محسوب می‌شود. همچنین کالا و خدماتی که در امر پژوهش و آموزش کارکنان و امور مشابه مورد استفاده قرار می‌گیرد در این فصل طبقه‌بندی می‌گردد. این فصل شامل خریدهای مربوط به اسلحه (مانند سلاح‌های دستی و موشک) و وسایل و ابزار مربوط به آنها (مانند سکوی پرتاب موشک، تانک) می‌شود.
  - کالا و خدمات خریداری شده توسط واحدهای دولتی و استفاده شده توسط کارکنان، می‌تواند در فصل "جبران خدمات کارکنان" و یا "استفاده از کالا و خدمات" ثبت شود. به طور کلی، زمانی که کارکنان برای انجام وظایف محوله از این کالاها و خدمات استفاده می‌کنند، آنها باید در فصل "استفاده از کالاها و خدمات" طبقه‌بندی شوند، و از طرف دیگر چنانچه کالا و خدمات مزبور در اوقات غیرموتلف و به طور دلخواه مورد استفاده قرار می‌گیرد، جبران خدمت کارکنان محسوب می‌گردد.
  - نگهداری و تعمیر دو ویژگی اساسی (۱) فعالیتی است که مالکین برای استفاده از دارایی‌های ذیربط مجبورند به طور مستمر انجام دهند، (۲) ماهیت دارایی ذیربط را تغییر نمی‌دهد و فقط شرایط عادی آن را حفظ می‌کند.
  - فصل سوم هزینه، هزینه اموال و دارایی؛ شامل هزینه‌های به عمل آمده در مورد دارایی (پول، سپرده) اوراق بهادار، دارایی‌های مالی که متعلق به دولت نمی‌باشد، و اجاره می‌گردد. "سود"

توسط آن دسته از واحدهای دولتی که نوعی بدهی دارند قابل پرداخت می‌باشد. این بدهی‌ها شامل سپرده‌ها و وام‌ها می‌گردد. سود ممکن است مبلغی ثابت از قبل تعیین شده و یا درصدی از اصل بدهی باشد. "اجاره" هزینه‌ای ایجاد شده به واسطه اجاره زمین، ساختمان، دارایی‌های زیرزمینی و سایر دارایی‌ها است. هزینه‌های مربوط به کرایه ماشین‌آلات و وسایل ثابت مانند رایانه‌ها و ماشین‌آلات راهسازی نیز در این فصل تقویم می‌شود.

- "یارانه" پرداخت انتقالی یک جانبه‌ای است که دولت براساس سطح فعالیت‌ها یا ارزش کالاها و خدمات تولید شده و وارد شده توسط شرکت‌های دولتی در اختیار آنها قرار می‌دهد. یارانه ممکن است برای تأثیر بر سطح تولید یا قیمتی که کالاها به فروش می‌روند پرداخت گردد. یارانه فقط قابل پرداخت به تولیدکننده‌ها است و به مصرف‌کنندگان تعلق نمی‌گیرد. همچنین یارانه شامل پرداخت‌های انتقالی غیرسرمایه‌ای می‌شود. پرداخت‌های انتقالی سرمایه‌ای در فصل هفتم "سایر هزینه‌ها" طبقه‌بندی می‌شود.

- "کمک‌های بلاعوض" پرداخت‌های انتقالی غیراجباری بین دو واحد دولتی و یا بین یک واحد دولتی و یک سازمان بین‌المللی و یا بین یک واحد دولتی و بخش غیردولتی است. کمک‌های بلاعوض می‌تواند به صورت سرمایه‌ای یا غیرسرمایه‌ای باشد. کمک‌های بلاعوض به کشورهای خارجی شامل هدایا برای پروژه‌ها یا برنامه‌های خاص، هدایا برای تأمین بودجه عمومی و یا پرداخت برای تأمین بخشی از هزینه‌ها می‌گردد. کمک‌های اضطراری مربوط به سوانح طبیعی و پرداخت حقوق کارشناسان داخلی مقیم خارج از کشور نیز کمک بلاعوض به کشورهای خارجی تلقی می‌گردد. کمک بلاعوض به سایر واحدهای بخش دولتی، پرداخت‌های انتقالی برای تأمین مالی بعضی از وظایفی است که به صورت اشتراکی توسط سطوح مختلف دولتی (ملی و استانی) انجام می‌گیرد. پرداخت‌های انتقالی به واحدهای دولتی و صندوق‌های تأمین اجتماعی و بازنشستگی نیز در این گروه طبقه‌بندی می‌شود. کمک‌های بلاعوض به بخش غیردولتی مانند پرداخت سرانه‌های دانش‌آموزی به مؤسسات آموزشی است.

- هزینه‌های "رفاه اجتماعی" زمانی توسط دولت پرداخت می‌گردد که اتفاقات خاص به وقوع می‌پیوندد و یا شرایط خاصی بر کشور حکمفرما می‌شود که تأثیری نامطلوب بر رفاه بخشی از

خانوارها دارد. هزینه‌های رفاه اجتماعی براساس نوع برنامه‌هایی که برای پرداخت آنها وجود دارد طبقه‌بندی می‌شود. هزینه‌های مربوط به بیمه‌های اجتماعی از طریق طرح‌های بیمه اجتماعی و هزینه کمک‌های اجتماعی از طریق منابع عمومی دولت تأمین می‌گردد.

- سایر هزینه‌ها شامل بعضی از پرداخت‌های انتقالی خاص و داد و ستدهای هزینه‌ای که در شش فصل قبلی طبقه‌بندی نشده‌اند می‌گردد.
- پرداخت‌هایی مانند بازپرداخت وام‌های داخلی به سیستم بانکی و بازپرداخت وام‌های خارجی، اعطای وام به بخش‌های عمومی و خصوصی، اعطای وام و مشارکت برای سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی به صورت وجوه اداره شده و صور دیگر، داد و ستد هزینه‌ای محسوب نمی‌شود.

فرم شماره (۲۲) - اطلاعات پرسنلی دستگاه‌های اجرایی استانی

این فرم در برگزیده اطلاعات مربوط به ترکیب پرسنلی دستگاه‌ها برحسب درجه تحصیلات می‌باشد که با توجه به توضیحات زیر تکمیل می‌شود:

- وضعیت پرسنل موجود در ابتدای سال ۱۳۸۵ به تفکیک رسمی و غیررسمی که شامل پیمانی، خرید خدمت، روزمزد و غیره (سایر موارد خاص) می‌باشد در ستون‌های مربوط قید می‌گردد.
- پیش‌بینی تعداد پرسنل در پایان سال ۱۳۸۶، به تفکیک رسمی و غیررسمی که در ستون‌های مربوط قید می‌گردد.
- با توجه به احکام برنامه چهارم توسعه تعداد کل پرسنل در پایان سال ۱۳۸۶ می‌بایست نسبت به تعداد کل پرسنل در ابتدای سال ۱۳۸۴، ۲٪ کاهش داشته باشد. موارد خاص که دارای مجوز استخدامی هستند مستثنی می‌باشند.

فرم شماره (۲۳) - اطلاعات مربوط به کمک‌های فنی و اعتباری (توسعه مشارکت

مردم) در سال ۱۳۸۶

ابتدا در بالای فرم نوع کمک مشخص می‌شود. کمک‌های فنی و اعتباری می‌تواند در قالب وجوه اداره شده، تأمین، مشارکت، سود تسهیلات و یا کمک بلاعوض باشد. در ستون فعالیت، عنوان فعالیتی که

برای آن تقاضای کمک فنی و اعتباری شده لحاظ می‌شود. اجزاء ستون مربوط به هدف کمی مانند فرم شماره (۱۸) تکمیل می‌گردد با این توضیح که در قسمت مقدار، کل مقدار کمی فعالیت (فارغ از منبع تأمین اعتبار) درج می‌شود.

ستون میزان کمک دولت نیز نشان می‌دهد که چه بخشی از هزینه کل این فعالیت توسط دولت کمک خواهد شد. میزان این کمک بسته به نوع آن (هزینه‌ای یا تملک دارایی‌های سرمایه‌ای) در قسمت‌های مربوط درج می‌شود.

فرم شماره (۱۴) - آورد منابع بودجه استانی - سال ۱۳۸۶

این فرم، روش ثبت فرم شماره (۲۵) بوده و توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان از مجموع فرم‌های شماره (۵) - (۱۳) جمع‌آوری می‌گردد.

فرم شماره (۲۵) - آورد منابع بودجه سال ۱۳۸۶

این فرم به ۳ بخش مجزا تقسیم شده که در آن منابع عمومی و اختصاصی که توسط دستگاه یا واحدهای تابعه وصول می‌شود براساس عناوین مربوطه درج می‌گردد. با مباشرت آن و با منابع عمومی و اختصاصی موجود، درآمدها و واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی می‌باشند که در قسمت سوم قرار می‌گیرد. درجه سال ۱۳۸۵ آمده است. در غیر این صورت، منابع جدید محسوب می‌شوند. براساس درآمدهای ریزی، درآمدها به آن دسته از داد و ستدهای دولت اطلاق می‌گردد که باعث افزایش ارزش (تفاوت بین دارایی‌ها و بدهی‌ها) این بخش گردد. بدین ترتیب مواردی چون فروش و واگذاری ساختمان و ماشین‌آلات و تجهیزات و همچنین منابع حاصل از صادرات نفت خام به عنوان درآمد درآمدهای ریزی درج می‌شود. به همین ترتیب منابع خارجی، استفاده از تسهیلات سیستم بانکی و نظایر آن در سرفصل واگذاری‌های دارایی‌ها درج می‌گردد.

شماره طبقه‌بندی و عناوین منابع بودجه‌ای، می‌بایست همانند شماره طبقه‌بندی و عناوین موجود در قسمت سوم قانون بودجه سال ۱۳۸۶ باشد.

مبنای قانونی وصول هر یک از منابع می‌تواند شامل قوانین مصوب مجلس (قانون برنامه چهارم توسعه، قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و سایر قوانین خاص)، قوانین مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام و تصویب‌نامه‌های هیأت وزیران باشد.

* مفاد ماده ۸۲ قانون برنامه چهارم (تفکیک منابع به ملی و استانی) همانند قانون بودجه سال ۱۳۸۴ لحاظ شود. همچنین در صورت عدم وصول هر یک از منابع (که براساس قانون بر عهده آن دستگاه است) علت آن ذکر شود. اطلاعات این فرم توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان به فرم شماره (۲۴) منتقل می‌گردد.

فرم شماره (۲۶) طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان

در این فرم اطلاعات مربوط به اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان درج می‌گردد. اطلاعات مندرج در ستون‌های این فرم به طور کامل برای فصول و برنامه‌های ذیل آنها درج می‌شود اما درخصوص طرح‌های ذیل برنامه نیازی به تکمیل اطلاعات مربوط به ستون برآورد اعتبار سال ۱۳۸۶ نمی‌باشد. (قسمت هاشور خورده)

اطلاعات مربوط به اعتبار استانی براساس مفاد مواد (۷۲) تا (۸۳) قانون برنامه چهارم توسعه تکمیل می‌گردد.

اطلاعات مربوط به اعتبارات ویژه توسعه روستایی براساس ماده (۱۹) قانون برنامه چهارم توسعه و در جهت ارتقاء شاخص‌های توسعه روستایی تکمیل می‌گردد.

منظور از واژه "مستمر" در این فرم، اعتبار مربوط به طرح‌هایی است که فاقد زمان‌بندی مشخص بوده و حسب نیاز و یا به صورت مستمر باید اجرا شوند مثل طرح‌های تأمین تجهیزات و ماشین‌آلات.

فرم شماره (۲۷) اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان برحسب برنامه

در این فرم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برحسب برنامه‌ها و اهداف کمی آنها (شامل واحد سنجش، مقدار و هزینه واحد) تکمیل می‌گردد. لازم به ذکر است عناوین برنامه‌ها باید مطابق با برنامه‌های فرم شماره (۲۶) بوده و برای هر برنامه، واحد سنجش، مقدار هدف کمی و هزینه به طور جداگانه مشخص گردد. برنامه‌ها باید کمیت‌پذیر بوده و دارای واحد سنجش مشخص باشند. حاصلضرب مقدار هدف هر برنامه در هزینه واحد آن باید معادل جمع کل اعتبار آن برنامه باشد.

لازم به یادآوری است فرم‌های شماره (۲۶) و (۲۷) توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان تکمیل می‌گردد.

فرم شماره (۱۷) برآورد اعتبارات هزینه‌ای در سال ۱۳۸۶

بر حسب برنامه

عنوان دستگاه اجرایی استانی:

شماره دستگاه اجرایی استانی:

«رقم به میلیون ریال»

هزینه واحد	اعتبارات هزینه‌ای										هدف کمی			شماره طبقه‌بندی برنامه	
	منبع تأمین اعتبار		جمع			سایر هزینه‌ها		حقوق و دستمزد اجتناب‌ناپذیر			هزینه واحد	مقدار	واحد		عنوان برنامه
در بخش غیردولتی (هزار ریال)	عمومی	اختصاصی	جمع	غیرمستقیم	مستقیم	مستقیم	غیرمستقیم	مستقیم	غیرمستقیم	مستقیم	غیرمستقیم	مستقیم	غیرمستقیم		

برنامه‌ها به نحوی پیشنهاد گردد که شامل یک یا چند فعالیت کمی‌پذیر بوده و در قالب اهداف برنامه چهارم توسعه و برنامه‌های اجرایی آن باشد.

فرم شماره (۱۸) برآورد اعتبارات هزینه‌ای در سال ۱۳۸۶

برحسب برنامه / فعالیت

شماره دستگاه اجرایی استانی:

عنوان دستگاه اجرایی استانی:

«ارقام به میلیون ریال»

متوسط هزینه واحد در کل کشور* (هزار ریال)	هزینه واحد در بخش غیردولتی (هزار ریال)	هزینه کل								تعداد پرسنل موجود (نفر روز)		هدف کمی			عنوان برنامه / فعالیت
		منبع تأمین اعتبار		جمع		سایر هزینه‌ها		حقوق و دستمزد اجتناب‌ناپذیر		غیر مستقیم	مستقیم	هزینه واحد (هزار ریال)	مقدار	واحد	
		عمومی	اختصاصی	جمع	غیر مستقیم	مستقیم	غیر مستقیم	مستقیم	غیر مستقیم						
										جمع	غیر مستقیم	مستقیم	غیر مستقیم	مستقیم	
															برنامه
															فعالیت
															فعالیت
															فعالیت
															برنامه
															فعالیت
															فعالیت

فعالیت‌های هر برنامه بنحوی پیشنهاد گردد که کمیته‌پذیر بوده و در قالب اهداف برنامه چهارم توسعه باشد.

* این ستون توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی تکمیل می‌گردد.

فرم شماره (۱۹) برآورد اعتبارات هزینه‌ای کوچکترین واحد سازمانی دستگاه‌های اجرایی استانی

عنوان واحد سازمانی:	عنوان دستگاه اجرایی اصلی استانی:	شماره طبقه‌بندی دستگاه اجرایی استانی:
عنوان برنامه:		شماره طبقه‌بندی برنامه:

«رقم به میلیون ریال»

ردیف	عنوان فعالیت	واحد فعالیت	مقدار کمی فعالیت	تعداد پرسنل موجود (نفر روز)		میزان پرداخت‌های اجتناب‌ناپذیر پرسنلی			سایر هزینه‌ها		جمع	
				مستقیم	غیر مستقیم	مستقیم	غیر مستقیم	مستقیم	غیر مستقیم	مستقیم	غیر مستقیم	مستقیم

فرم شماره (۳۰) اطلاعات مربوط به پرداخت حقوق و مزایای اجتناب‌ناپذیر دستگاه‌های اجرایی استانی

عنوان دستگاه اجرایی استانی:	شماره طبقه‌بندی دستگاه اجرایی استانی:
-----------------------------	---------------------------------------

«ارقام به میلیون ریال»

ردیف	عنوان	تعداد پرسنل		اعتبار موافقتنامه سال ۱۳۸۵		اعتبار پیشنهادی سال ۱۳۸۶	
		۱۳۸۵	۱۳۸۶	اعتبار متوسط برای هر فرد	کل اعتبار	اعتبار متوسط برای هر فرد	کل اعتبار
۱۰	حقوق و دستمزد و فوق‌العاده‌ها (براساس احکام استخدامی)						
۱۱	عیدی پایان سال شاغلین						
۱۲	عیدی پایان سال بازنشستگان						
۱۳	حق عائله‌مندی و اولاد بازنشستگان						
۱۴	کسورات بازنشستگی سهم بیمه دولت (کارفرما)						
۱۵	پاداش پایان خدمت (برای بازنشستگان)						
۱۶	کمک‌های غیرنقدی شاغلین (مستمر)						
۱۷	کمک‌های غیرنقدی بازنشستگان (مستمر)						
۱۸	سایر هزینه‌های پرسنلی اجتناب‌ناپذیر (با ذکر عنوان و مأخذ قانونی)						
جمع							

تعداد پرسنل حداقل نسبت به سال ۱۳۸۵ باید یک درصد (۱٪) کاهش داشته باشد. (مگر دستگاه‌هایی که حکم خاص دارند)

فرم شماره (۲۱) اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های اجرایی استانی

بر حسب فصول هزینه

شماره طبقه‌بندی دستگاه اجرایی استانی:

عنوان دستگاه اجرایی استانی:

«رقم به هزار ریال»

شماره طبقه‌بندی هزینه	شرح	عملکرد سال ۱۳۸۳	پیش‌بینی عملکرد سال ۱۳۸۴	ابلاغی سال ۱۳۸۵	پیش‌بینی سال ۱۳۸۶
۱	۲	۳	۴	۵	۶
جمع کل					
۱۰۰۰۰	چیران خدمت کارکنان				
	* حقوق و مزایای مستمر و فوق‌العاده شغل				
	اضافه کار				
	کارانه				
	حق‌التحقیق				
	حق‌التدریس				
	* عیدی پایان سال				
	کمک‌های نقدی				
	* کمک‌های غیرنقدی				
	سایر				
۲۰۰۰۰	استفاده از کالاها و خدمات				
	مأموریت داخلی				
	مأموریت خارجی				
	سوخت، آب، برق و تلفن				
	خدمات قراردادی				
	خرید مواد و لوازم مصرف‌شدنی				
	هزینه غذا				
	سایر				
۳۰۰۰۰	هزینه‌های اموال و دارایی				
	اجاره و کرایه				
	سود و کارمزد وام‌ها و تسهیلات بانکی				
۴۰۰۰۰	بازانه				
	کمک زبان شرکتهای دولتی				
	مابه‌التفاوت قیمت کالا				
	سایر				
۵۰۰۰۰	کمک‌های بلاعوض				
	کمک‌های بلاعوض				
۶۰۰۰۰	رفاه اجتماعی				
	* بازنشستگی سهم بیمه دولت (کارفرما)				
	کمک هزینه غذای کارکنان				
	کمک به مهد کودک				
	* پاداش پایان خدمت (بازنشستگان)				
	* حق عایله‌مندی و اولاد بازنشستگان				
	* عیدی بازنشستگان				
	* کمک‌های غیرنقدی بازنشستگان				
	سایر کمک‌های رفاهی				
۷۰۰۰۰	سایر هزینه‌ها				
	بازخرید خدمت				
	پرداخت دیون				
	سایر				

* اجزاء مربوط به حقوق و مزایای اجتناب‌ناپذیر

فرم شماره (۲۲) اطلاعات پرسنلی دستگاه‌های اجرایی استانی

شماره طبقه‌بندی دستگاه اجرایی استانی:	عنوان دستگاه اجرایی استانی:
---------------------------------------	-----------------------------

پیش‌بینی وضعیت نهایی در پایان سال ۱۳۸۶			وضع موجود در اول سال ۱۳۸۵			درجه تحصیلات
جمع	غیررسمی	رسمی	جمع	غیررسمی	رسمی	
۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
						دکتری و فوق لیسانس
						لیسانس
						فوق دیپلم
						دیپلم
						کمتر از دیپلم
						جمع

توضیح: مقدار کل پرسنل در آخر سال ۱۳۸۶ می‌بایست نسبت به ابتدای سال ۱۳۸۵ دو درصد (۲٪) کمتر باشد. (به استثنای موارد خاص دارای مجوز)

فرم شماره (۲۶) طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان

استان

«برق‌ام به میلیون ریال»

شماره طبقه‌بندی	عنوان فصل / برنامه / طرح	کد دستگاه اجرایی	عنوان دستگاه اجرایی	پیش‌بینی تاریخ خاتمه طرح	عملکرد اعتبار سال‌های قبل	اعتبار مصوب سال ۱۳۸۵			برآورد اعتبار سال ۱۳۸۶			برآورد اعتبار سال‌های بعد	جمع کل	
						استانی	جمع	اعتبارات ویژه توسعه‌رسانی	استانی	جمع	اعتبارات ویژه توسعه‌رسانی			
														مستمر
فصل														
برنامه														
	طرح													
	طرح													
برنامه														
	طرح													
	طرح													
فصل														
												جمع کل		

